

[Foged.]

Må jeg spørge: hvordan får offentligheden kendskab til, om skoven er over eller under 5 ha? Skal der skilte med påskrift f. eks. 4,9 ha? Og hvis der nu netop er 4,9 ha og så naboen er så formastelig at plante $\frac{1}{2}$ ha lige umiddelbart op til arealet, mon så ikke det gode naboforhold vil få en slem belastning herved? Det er stadig min opfattelse, at staten burde erhverve, når og hvor der er et behov for fritidsarealer.

For de udyrkede arealers vedkommende, hvor færdsel er tilladt uden for vej og sti, kan ejeren manifestere, at han ønsker at opretholde fred på arealerne ved at hegne disse. Jeg har nu hørt ordførerne udtale, at de er uenige om, hvad man forstår ved hegning. Men lad gå, det lader sig høre, men det har ikke meget med fredning af naturen at gøre. Hvorfor kan man ikke nøjes med en afmærkning af arealerne i lighed med de regler, der gælder for statens arealer? Hvorfor dog forskel på dette område? En hegning er på dette felt en unødvendig og dermed urimelig udgift.

Jeg finder stadig, at der ville være mulighed for at tilfredsstille offentlighedens behov for frie arealer ved almindelig erhvervelse og handel. Staten, eventuelt amterne eller kommunerne, kunne erhverve de nødvendige arealer, frit disponere over disse og på den måde nøjes med de områder og lokaliteter, hvor der er særlige behov. Jeg tilføjer og gentager som min opfattelse, at statens skove og frie arealer bør holde først for. De bør åbnes i videre udstrækning end hidtil. For de største områders vedkommende bør vejene gøres i orden til almindelig bilkørsel. Ikke alle er lige sports-trænede og i stand til at trave lange ture. Ældre mennesker og familier med børn bør også kunne udnytte disse samfundsejede værdier.

I betænkningen er anført, jeg tror 126 navngivne organisationer og enkeltpersoner, som har sendt skrivelser, eller som har haft foretræde for udvalget, og jeg tager næppe fejl, hvis jeg anslår, at så godt som 100 pct. heraf har forelagt protester over for udvalget. Det bliver en ufredens lov i stedet for en fredningslov. Grundejere og gæster, der tidligere på frivilligt grundlag havde det bedste forhold til hinanden, vil nu i mange tilfælde med loven i hånd påberåbe

sig rettigheder til forgiftning af den tidligere, tolerante atmosfære.

Jeg skal efter disse bemærkninger, der også er udtalt på vegne af hr. Anders Andersen, erklære, at vi vil undlade at stemme for de stillede ændringsforslag, også hvor disse er forbedringer i forhold til det lovforslag, som vi gik ud fra, ud fra den betragtning, at ændringerne ikke har en sådan karakter, at vi ved tredje behandling kan stemme for lovforslaget. Vi ønsker ikke at tage medansvar for loven. Også på andre end de her nævnte områder finder vi, at lovforslaget er for vidtgående, og vi vil ved tredje behandling stemme imod det.

Bøgholm: Der vil i det høje ting være bred enighed om at skabe et retsgrundlag for den danske befolknings muligheder for at blive delagtiggjort i vore naturværdier. Der er derfor grund til at sige kulturministeren tak for at have ført spørgsmålet frem. Det er også min opfattelse, at der er gjort et stort og grundigt udvalgsarbejde, og at lovforslaget derigennem er blevet væsentlig forbedret.

Når jeg alligevel ikke kan give forslaget min stemme, er det, fordi det for mig at se ikke løser den stillede opgave, og fordi det på et fundamentalt punkt efter min opfattelse krænker retsfølelsen, som grundloven bringer til udtryk. Lovforslaget går langt ud over den i § 1, stk. 3, udtrykte formålsparagraf, hvori det hedder, at man vil åbne adgang til at færdes og opholde sig i naturen på steder, hvor dette er af væsentlig betydning for befolkningens friluftsliv.

Havde § 54 fået en ændret ordlyd, havde jeg sikkert trods betænkeligheder på andre punkter kunnet stemme for lovforslagets vedtagelse. Men for mig er det en krænkelse af privat ejendomsret, af begrebet hjemmets fred, når offentlig badning tillades kun 50 m fra et parcelhus eller anden form for bebyggelse. Mange har bragt ikke ubetydelige økonomiske ofre for at få et hus ved vandet. Mange velerhvervede rettigheder trædes under fode gennem denne lovgivning. § 54 kan unægtelig fortolkes på forskellig måde, og jeg vil gerne stille kulturministeren det spørgsmål, om paragrafen betyder, at en familie kan slå sig ned i flere timer, eventuelt slå telt op. Der